

B

SABAHA
OTURUMU

2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı

9. Sınıflar Tarih Dersi 1. Dönem 2. Yazılı Mazeret Sınavı

B

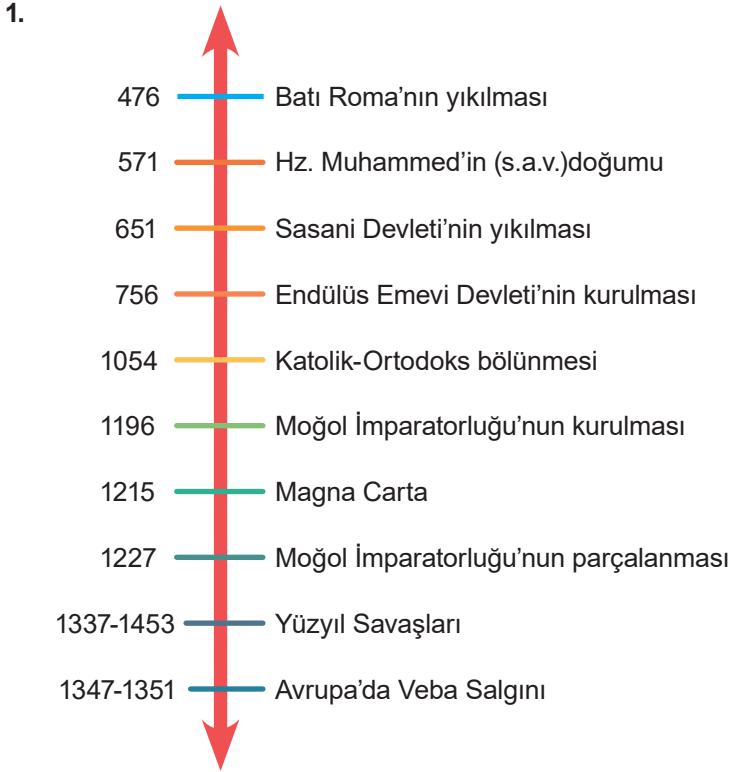
SABAHA
OTURUMU

Adı :
Soyadı :
Sınıf / No :
Okulu :

Soru sayısı : 20
Sınav süresi : 40 dakika (1 ders saati)

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Optik formdaki bilgilerin size ait olup olmadığını kontrol ediniz.
2. Optik form üzerindeki kodlamaları kurşun kalemle yapınız.
3. Kitapçık türünü optik formda ilgili alana kodlayınız.
4. Optik form üzerindeki kodlanmış alanlarda ve sol kenardaki çizgilerde karalama yapmayınız.
5. Sınav puanı yalnızca doğru cevaplar üzerinden hesaplanacaktır.

Kronoloji çizelgesindeki bilgilerden yararlanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Olaylar Orta Çağ'da yaşanmıştır.
- B) Hristiyan dünyasında mezhepsel ayrışma ortaya çıkmıştır.
- C) İslamiyet doğmuş ve farklı coğrafyalara yayılmıştır.
- D) Moğol İmparatorluğu'nun parçalanması Batı dünyasını olumlu etkilemiştir.
- E) İnsan hakları konusunda gelişmeler yaşanmıştır.

2. Herhangi bir yılın kaçınıcı yüzyıla ait olduğu basit bir yöntemle hesaplanabilir. Bir tarih 3, 5, 8 gibi tek veya 18, 56, 92 gibi çift basamaklı ise I. yüzyıla aittir. Üç ve dört basamaklı bir tarihin ait olduğu yüzyılı bulmak için ise bu tarihin son iki rakamı silinerek kalan sayıya 1 eklenir.

Buna göre aşağıdaki tarihlerden hangisinin ait olduğu yüzyıl yanlış verilmiştir?

- A) 375 - 4. yüzyıl
- B) 571 - 6. yüzyıl
- C) 1071 - 11. yüzyıl
- D) 1243 - 12. yüzyıl
- E) 1389 - 14. yüzyıl

3. Türklerin Orta Asya'dan dünyanın farklı bölgelerine göç etmelerinin çeşitli nedenleri vardır.

Aşağıdaki nedenlerden hangisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Çin baskısı
- B) Moğol boylarının baskısı
- C) Türk boyları arasındaki mücadeleler
- D) Türklerin bağımsızlıklarına düşkün olmaları
- E) Kuraklık yaşanması ve otlakların daralması

4. Dinî hukuk anlayışına dayanan Hammurabi Kanunları, kapsamlı ve sistemli bir yasa metnidir. Hammurabi Kanunları'nda suçlar, evlenme, mülkiyet, vergi, miras, borçlar ve ortakçılık ile ilgili hükümlerin yanı sıra köleliğe ilişkin düzenlemeler de bulunur.

Buna göre Hammurabi Kanunları'yla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İşkenceye dayalı ceza yasalarının bulunduğu
B) Kişi haklarıyla ilgili kuralların yer aldığı
C) Ceza yasalarında fidyeye yer verildiği
D) Aile hukuku konusunda kuralların getirildiği
E) Toplumun alt kesimleriyle ilgili düzenlemeler yapıldığı

5. Cengiz Han, boylar arası çatışmaları önlemiş ve halkının gücünü daha kazançlı olan istilalara yöneltmiştir. Moğol topluluklarının göçebe yaşam tarzından edindikleri yetenekleri çok iyi kullanmıştır. Ata binmekte usta olan askerler; savaşta üstünlük sağlamış, rakiplerine ani ve yıkıcı baskınlar düzenleyebilmiştir.

Buna göre Moğollarla ilgili;

- I. Cengiz Han liderliğinde siyasi birlik sağladıkları,
II. hayat tarzlarını askerî faaliyetlerde avantaja dönüştürdükleri,
III. uygarlıkta ileri bir düzeye ulaştıkları

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Dünya tarihinde;

- kil tablet,
- papirüs,
- parşömen

gibi materyalleri insanlar, hangi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kullanmıştır?

- A) Yazı yazma B) Haberleşme C) Barınma
D) Ulaşım E) Siyasi teşkilatlanma

7. Atatürk: "Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendisinde kuvvet bulacaktır." demiştir.

Atatürk bu sözüyle;

- I. tarih biliminde objektif olunması gerektiği,
II. millî tarihi öğrenmenin önemi,
III. tarih araştırmalarında farklı bilim dallarından yararlanılması gerektiği

durumlarından hangilerinin önemini vurgulamaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Tarihte bilinen ilk kütüphaneyi kurarak arşivcilik faaliyetini başlatan ve Yukarı Mezopotamya'da başkenti Ninova olarak kurulan uygarlık hangisidir?

- A) Asurlar B) Babiller C) Sümerler
D) Akadlar E) Elamlar

9. Mezopotamya'da şehir devletleri halinde yaşayan Sümerler, tarih çağlarına ilk giren ve birçok alanda gelişmiş bir uygarlıktır. Edebiyat alanında Gılgamış, Tufan ve Yaradılış destanlarını meydana getirdiler. Gılgamış Destanı, Sümerler tarih sahnesinden çekildikten sonra Anadolu'da yüzyıllar sonra Hititler tarafından kullanılmıştır.

Buna göre farklı zamanlarda yaşamış toplumların birbirlerini kültürel bakımdan etkilemelerinde aşağıdaki gelişmelerden hangisinin rol oynadığı savunulabilir?

- A) Ateşin bulunması
B) Hayvanların evcilleştirilmesi
C) Yazının icadı
D) Yerleşik hayata geçilmesi
E) Tekerleğin bulunması

10. Topraklarında yaşayan milletleri; çeşitli din, etnik köken, dil vb. açılardan egemenliği altında toplayan siyasi yapılanma hangisidir?

- A) Klan B) Site C) İmparatorluk
D) Kabile E) Boy

11. Sümerlerde Lagaş Kralı Urkagina'nın hazırladığı kanunlar, özel mülkiyet hakkını ve aile kurumunu güvence altına alırken kimsesizleri ve güçsüzleri korudu. Kanunlarda ölüm cezası bulunmakla birlikte suçların karşılığı olarak genellikle para cezalarına yer verildi. Urkagina, yaptığı kanunların ön sözünde insanların şikâyetlerini anlattıktan sonra onlara haklarını iade ettiğini söyleyip halkın huzurunu ve refahını arttırmak için getirdiği yenilikleri sıraladı. Krallığa baştanrı tarafından getirildiğini vurgulayan Urkagina, adaleti sağlama görevinin de Tanrı Ningirsu ile yaptığı sözleşmeyle kendisine verildiğini duyurdu.

Verilen bilgilerden aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Hukuk sisteminde tazminat cezası bulunmaktadır.
B) Hukuk anlayışının temeli dine dayanmaktadır.
C) Dezavantajlı grupların hakları korunmuştur.
D) Sosyal düzenin ve refahın sağlanması için çalışmalar yapılmıştır.
E) Kanunlar diğer Mezopotamya uygarlıklarınca kullanılmıştır.

12. • Diyarbakır - Çayönü,
• Konya - Çatalhöyük
• Şanlıurfa - Göbeklitepe

Verilen yerleşim yerleriyle ilgili;

- I. Anadolu'da kurulmaları,
II. yazının icadından önce ortaya çıkmaları,
III. tarımsal üretimin başlamamış olması

özelliklerinden hangilerinin ortak olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

13. (1) Toplumların ortak hafızası olan tarih, insanlardaki vatan ve millet sevgisini pekiştirerek millî kimliğin güçlenmesinde önemli rol oynar. (2) Toplumu oluşturan insanlar, tarihte olup bitenleri öğrendikçe ortak bir geçmişten geldiklerini ve aynı milletin fertleri olduklarını fark ederler. (3) Atalarının tarihteki başarılarını öğrenen genç nesiller, onlarla övünür ve gurur duyarlar. (4) Milletçe yaşanan acı tatlı olayları anlatan kitapları okudukça fedakârlık ve dayanışma duygularıyla birbirlerine daha sıkı bağlanırlar. (5) Tarih sayesinde farklı toplumların geçmişini öğrenerek o toplumlara mensup insanları tanıyıp anlamaya çalışmamız varsa aradaki düşmanlıkların azalmasına da yardımcı olur.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde tarih bilimini öğrenmenin millî bilincin oluşumundaki rolünden daha çok uluslararası barışa katkılarına değinildiği savunulabilir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

14. Üreticilerin ihtiyacını aşan miktarda elde edilen ürüne "artı ürün" adı verilir. Tarımla geçinen toplumlarda kuraklık, beraberinde kıtlığı getirdiği için önemli bir sorun olmuştur. Bu bölgelerde "artı ürün" üretmek ve bunları depolamak son derece önemlidir. Böylece artı ürünü organize etmek için üretimin planlanması, ürünün depolanması ve korunması gerekli hâle gelmiştir.

Buna göre "artı ürün"ün organize edilmesi aşağıdaki gelişmelerden hangisini sağlamıştır?

- A) Ticaretin yaygınlaşmasını
B) Tarımsal üretimin artmasını
C) Takas usulünün sona ermesini
D) Çeşitli mesleklerin ortaya çıkmasını
E) Devletlerin siyasi istikrarı sağlamasını

15. Fenikeliler İlk Çağ'da Lübnan Dağları ile Doğu Akdeniz kıyıları arasında yaşamışlardır. Ülkelerinin dağlık ve topraklarının verimsiz olması Akdeniz'e açılmalarını, deniz aşırı ülkelerde ticaret kolonileri kurarak tarihte koloncilik hareketini başlatmalarını ortaya çıkarmıştır.

Buna göre Fenikelilerle ilgili;

- I. coğrafi şartların ekonomik faaliyetlerin belirlenmesinde etkili olduğu,
II. yabancı toplumlarla ticaret yaptıkları,
III. siyasi istikrarı sağlayan bir yönetim oluşturdukları

yorumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

16. • Hitit kralları tanrı adına devleti yönetir, orduya başkomutanlık yapar, kanunları koyar ve başyargıç olarak bu kanunları uygular.
• Urartularda kralların tanrı tarafından görevlendirildiğine inanılır ve krallar ülkeyi tanrı adına yönetirlerdi.
• Mezopotamya'da Sümer, Akad, Elam, Babil ve Asur devletlerini yöneten krallar, halkın saygı gösterdiği tanrılar tarafından seçildiklerini ve onların vekili olduklarını ileri sürerlerdi.

Verilen bilgiler, İlk Çağ devletlerinin yönetim anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Halkın yararına kanunlar yaptıklarının
B) Şehir devletleri hâlinde yaşadıklarının
C) Kültürel birlik sağladıklarının
D) Yönetimde adaletli olduklarının
E) Meşruiyetlerini dinden aldıklarının

17. **Orta Çağ'daki siyasi oluşumlarda temel geçim kaynaklarının genel olarak tarım, hayvancılık ve ticaret olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?**

- A) Coğrafi yapı ve iklimin
B) Gelenek ve göreneklerin
C) Siyasi yapının
D) Bilim ve kültürün
E) Toplumsal gereksinimlerin

18.

	Anadolu	Mezopotamya	Mısır
Yeni Taş Çağı	MÖ 8.500-5.800 yılları arasında yaşanmıştır.	MÖ 10.000-5.200 yılları arasında yaşanmıştır.	MÖ 5.000-3.500 yılları arasında yaşanmıştır.

Tablodaki bilgilerden yararlanarak Yeni Taş Çağı'yla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) En geç Mısır'da yaşanmıştır.
B) Anadolu'da Mısır'a göre daha geç yaşanmıştır.
C) Tüm bölgelerde farklı süreyle yaşanmıştır.
D) İlk önce Anadolu'da sona ermiştir.
E) Mezopotamya'da diğer bölgelere göre daha uzun yaşanmıştır.

19. Tarihin konusu; zaman içinde insan faaliyetleri sonucu ortaya çıkan çeşitli türde olaylar, farklı etkilerle meydana gelen değişimler ve insan eylemlerinin sonucunda ortaya çıkan eserlerdir.

Buna göre aşağıda verilen olayların alanlarıyla eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Cumhuriyetin İlanı - Siyasi
B) Kavimler Göçü - Kültürel
C) İstanbul'un Fethi - Askerî
D) İslamiyet'in Doğuşu - Dinî
E) Sanayi İnkılabı - Ekonomik

20.

- Hititler - Kızılırmak,
• Frigler - Sakarya,
• Sümerler, Babiller - Fırat ve Dicle,
• Romalılar - Tiber ve Po

nehirlerinin kıyılarında uygarlıklar kurmuştur.

Bu uygarlıkların kurulduğu yerlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu'da kurulmuş olmaları
B) Güvenli yerleşim yerlerini tercih etmeleri
C) Deniz ticareti için elverişli bölgelerden oluşması
D) Su kaynaklarının bulunduğu yerler olmaları
E) Tarihî ticaret yolları üzerinde bulunmaları

TARİH-MAZERET-SABAH

S.N.	B-cvp	Kazanım
1	D	9.3.1. Orta Çağ'da yeryüzünün çeşitli bölgelerinde kurulan siyasi ve sosyal yapıları ilişkilendirir.
2	D	9.1.3. Zamanı anlama ve anlamlandırmaya yönelik farklı yaklaşımları analiz eder.
3	E	9.2.4. İlk Çağ'da coğrafya ve iklimin, insanların hayat ve geçim tarzları üzerindeki belirleyici etkisini analiz eder.
4	C	9.2.6. İlk Çağ'da hukuk sistemlerinin oluşturulmasında etkili olan dinî ve beşerî kaynakları açıklar.
5	C	9.3.1. Orta Çağ'da yeryüzünün çeşitli bölgelerinde kurulan siyasi ve sosyal yapıları ilişkilendirir.
6	A	9.2.2. Yazının icadının insanlık tarihinde meydana getirdiği değişimi açıklar.
7	B	9.1.2. Tarih öğrenmenin amaç ve yararlarını analiz eder.
8	A	9.2.4. İlk Çağ'da coğrafya ve iklimin, insanların hayat ve geçim tarzları üzerindeki belirleyici etkisini analiz eder.
9	C	9.2.2. Yazının icadının insanlık tarihinde meydana getirdiği değişimi açıklar.
10	C	9.2.5. İlk Çağ'da siyasi gücün kaynaklarını siyasi yönetim biçimleriyle ilişkilendirir.
11	E	9.2.6. İlk Çağ'da hukuk sistemlerinin oluşturulmasında etkili olan dinî ve beşerî kaynakları açıklar.
12	C	9.2.1. Kanıtlardan yola çıkarak yazının icadından önceki dönemlerde yaşayan insanların hayatı hakkında çıkarımlarda bulunur.
13	E	9.1.2. Tarih öğrenmenin amaç ve yararlarını analiz eder.
14	D	9.3.2. Orta Çağ'da tarım ve ticaretin yaygın ekonomik faaliyetler olduklarını örneklerle açıklar.
15	C	9.2.3. İlk Çağ'daki belli başlı medeniyet havzalarını tanıır.
16	E	9.2.5. İlk Çağ'da siyasi gücün kaynaklarını siyasi yönetim biçimleriyle ilişkilendirir.
17	A	9.3.2. Orta Çağ'da tarım ve ticaretin yaygın ekonomik faaliyetler olduklarını örneklerle açıklar.
18	B	9.2.1. Kanıtlardan yola çıkarak yazının icadından önceki dönemlerde yaşayan insanların hayatı hakkında çıkarımlarda bulunur.
19	B	9.1.1. Bir araştırma alanı ve bilim dalı olarak tarihin kapsamını, metodunu ve diğer bilim dallarıyla ilişkisini açıklar.
20	D	9.2.3. İlk Çağ'daki belli başlı medeniyet havzalarını tanıır.